

International Refereed Journal / Uluslararası Hakemli Dergi

Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi Karaelmas Journal of Educational Sciences

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/kebd>

How is the Lesson Study Model Implemented in Turkey, What Does it Mean?: A Systematic Review

Filiz GÜLHAN¹

Received: 17 October 2021, **Accepted:** 17 December 2021

ABSTRACT

Lesson study is a model that has its origins in Japan and is carried out with different adaptations internationally. In this research, the lesson study researches conducted in Turkey were systematically examined and compiled in order to form an opinion on how lesson study is applied in Turkey and what it means. 68 researches examined within the scope of the research were evaluated from various aspects in accordance with the PRISMA criteria. As a result of the synthesis in this research, the studies conducted in Turkey for the lesson study model; it is mostly aimed at teachers as in-service training, mostly qualitative methods, it has a working group of 1-10 people, it is mainly in the field of mathematics; it was aimed to examine the effect of teachers on the development of their knowledge and skills in the field, it has positive effects on supporting the professional development of teachers, developing cooperative learning skills and planning the lesson, its positive aspects are the positive effects of teachers' professional development and collaborative work. On the other hand, it was revealed that the negative aspects were the difficulties in meeting the teachers, the presence of the camera and the problems related to the use of technological resources. Based on the results of the research, suggestions were made for further research.

Keywords: Lesson study, Turkey, systematic review, literature, PRISMA

Ethical Committee Date / Number : This research was declared by the author as a research that does not require ethics committee approval.

EXTENDED ABSTRACT

Purpose and Significance

The purpose of this research; the aim of the study is to synthesize the descriptive features (type, year, study group characteristics, number of people in the study group, method, basic discipline), aims, results, and positive-negative conditions of the studies conducted in Turkey for lesson study. A systematic review (systematic literature review) was made in this research. In this research, compliance with the PRISMA 2009 checklist was performed and the criteria in the list were applied in the survey, research, synthesis and reporting sections.

Methods

The searches were survey in August 2021. National and international databases were used to search the studies. Excluded and included studies were determined according to the PRISMA flowchart prepared by Moher et al (2009). 68 studies that met the criteria were included in the systematic review. The studies included in the review were examined by subjecting them to content analysis. With the analysis, the characteristics of each research were

¹ Dr., İstanbul Provincial Directorate of National Education, flzgulhan@gmail.com [0000-0002-7915-6299](https://orcid.org/0000-0002-7915-6299)

tabulated and the frequencies were extracted by coding the common features. After the codes were determined, the codes expressing similar areas were gathered under themes.

Results

In this research, it was determined that there were 29 doctoral thesis, 12 master thesis, and 27 articles. It has been seen that most of the researches are done in the field of mathematics.

When the aims of the studies conducted in Turkey on lesson study are examined, the following findings have been reached: It has been seen that it is mostly aimed to examine the effect (f=21) on the development of teachers' knowledge and skills in the field. It is noteworthy that most of the studies on knowledge/skills in the field are on mathematics (f=15). Studies examining the effects on students (f=5) are much less numerous than studies examining the effects on teachers.

When the results of the studies conducted in Turkey on lesson study were examined, the following findings were reached: It has been seen that the majority of the studies stating that positive results were obtained on teachers. It has been seen that supporting the professional development of teachers (f=17) and the development of cooperative learning skills (f=12) gain weight. It has been seen that the majority of the studies in which it is stated that it contributes positively to lesson planning in the effects on teaching (f=12).

When the positive situations stated in the studies conducted in Turkey on the subject on lesson study are examined, the following findings are reached: It has been seen that the studies related to the course research mostly have a positive effect on the professional development of teachers/pre-service teachers. Among the positive opinions, it has been seen that the most positive thoughts are for the professional development of teachers (f=9). In addition, there are also studies (f=5) that indicate the positive effect of collaborative work.

When the negative situations stated in the studies conducted in Turkey on the subject on lesson study are examined, the following findings have been reached: It has been seen that the problems related to the teachers are mostly stated in the studies related to the lesson research model. Among the negative opinions, it has been seen that there are studies (f=12) in which problems with teachers are at the forefront. It was revealed that the most important of these problems was the problems of teachers coming together (f=5). Problems arising from the characteristics of the course research (f=8) also gain weight. At the beginning of these problems are the presence of a camera and the use of technological resources.

Discussion and Conclusions

As a result of the research, the following suggestions were made: Although the lesson study model is a model that is researched in the field of mathematics in Turkey and internationally, it is important to use and research it in other disciplines as well. New research can be conducted by using this model, which is very suitable for the pre-service period of teachers, especially in Teaching Practice courses.

Ders Araştırması (Ders İmecesı) Modeli Türkiye’de Nasıl Uygulanıyor, Ne İfade Ediyor? : Bir SistematiK Derleme

Filiz GÜLHAN¹

Başvuru Tarihi: 17 Ekim 2021, **Kabul Tarihi:** 17 Aralık 2021

ÖZET

Ders araştırması (ders imecesı) modeli, kökenleri Japonya’ya dayanan ve uluslararası alanda farklı uyarlamalarla gerçekleştirilen bir modeldir. Bu araştırmada ders araştırmasının Türkiye’de nasıl uygulandığı ve ne ifade ettiğine yönelik bir görüş oluşturma amacıyla Türkiye’de yapılmış olan ders araştırması çalışmaları sistematiK olarak incelenerek derlenmiştir. Araştırma kapsamında incelenen 68 çalışma, PRISMA kriterlerine uygun biçimde çeşitli yönlerden değerlendirilmiştir. Bu araştırmadaki inceleme sonucunda ders araştırması modeline yönelik Türkiye’de yapılan çalışmaların; çoğunlukla nitel, hizmet içi eğitim olarak öğretmenlere yönelik olduğu, 1-10 kişilik çalışma grubuna sahip, matematik alanı ağırlıklı olduğu görülmüştür. Araştırmaların içeriklerinin sentezlenmesi sonucunda ise; çoğunlukla öğretmenlerin alana yönelik bilgi ve becerilerinin gelişimine etkisinin incelenmesinin amaçlandığı; ders araştırmasının öğretmenlerin mesleki gelişimini desteklemede, iş birliKli öğrenme becerilerini geliştirmede ve dersi planlama konusunda olumlu etkileri olduğu sonucuna varılmıştır. Ders araştırması ile ilgili görüşleri inceleyen araştırmalar sentezlendiğinde olumlu yönlerin öğretmenlerin mesleki gelişimi ve iş birliKli çalışmanın olumlu etkileri olduğu; olumsuz yönlerin ise öğretmenlerin bir araya gelmesindeki zorluklar, kameranın olmasının oluşturduğu tedirginlik ve teknolojik kaynak kullanımıyla ilgili sorunlar olduğu ortaya çıkarılmıştır. Araştırma sonuçlarından hareketle, yapılacak yeni araştırmalara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ders Araştırması, Ders İmecesı, Türkiye, SistematiK Derleme, Alan Yazın, PRISMA

Etik Kurul İZni Tarih / Sayı : Bu araştırma, yazar tarafından “etik kurul izni gerektirmeyen araştırma” olarak beyan edilmiştir.

1. Giriş

Japonya’da ders araştırması, öğretmen liderliğinde profesyonel gelişim modeli olarak kökenleri 19. yüzyıla dayanan bir uygulamayı ifade etmektedir (Saito, 2012). Ders araştırması, araştırmacı olarak öğretmen kavramına dayanır (Orland-Barak ve Maskit, 2017). Japonya’da ders araştırması modeli öğretmenlerden oluşan bir öğrenme topluluğunu vurgulayarak okul tabanlı bir reform hareketine dönüşmüştür (Saito, Murase, Tsukui ve Yeo, 2014). Japonya’da güneş enerjisinin ilköğretim fen müfredatına girmesinden önce yüzlerce okul, üniversiteler, politika yapımcılar, araştırmacılar ve eğitimcilerden oluşan on bin kişinin katıldığı geniş ölçekli kamusal araştırma dersleri; güneş enerjisinin nasıl öğretileceği hakkındaki düşüncenin ülke çapında yayılmasını ve yeni müfredatın şekillenmesini sağlamıştır (Lewis, Perry, Friedkin ve Roth, 2012).

Ders araştırması ilk olarak 1999’da Mills College tarafından Japonya’dan örnek alınarak ABD (Amerika Birleşik Devletleri)’de uygulanmıştır (Orland-Barak ve Maskit, 2017). Stigler ve Hiebert’e ait 1999 tarihli kitabın ABD’de yayımlanmasıyla tüm dünyaya yayılma süreci başlamıştır (Bayram Jacobs, 2012; Chokshi ve Fernandez, 2004; Lewis, Perry ve Murata, 2006). Ders araştırması; öğrencinin öğrenmesinin iyileştirilmesi amacıyla öğretmenlerin iş birliKli çalışmasını ifade ederken bir yandan da bir mesleki gelişim yaklaşımı olarak görülmektedir (Bayram Jacobs, 2012; Hervas ve Medina, 2020; Stigler ve Hiebert, 1999). Ders araştırmasının kritik bileşenleri; odağın belirlenmesi, planlama, araştırma dersinin yapılması, ders sonrası tartışma, tekrarlanan araştırma döngüleri, dışarıdan uzmanlık alma, bilgiyi harekete geçirme aşamalarından oluşur (Seleznyov, 2018).

Ders araştırması modelinin öğretim üzerindeki etkilerinin belirlendiği çalışmalarda uygulamalar yapılmıştır. Kanellopoulou ve Darra (2019) ampirik özellikteki ders araştırması makalelerini inceledikleri araştırmalarında; ders araştırmasının öğrencilere katkı sağladığını, öğretmen adaylarını motive edip inanç

¹ Dr., MEB İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü, flgulhan@gmail.com [0000-0002-7915-6299](https://orcid.org/0000-0002-7915-6299)

ve tutumlarını olumlu hale getirerek performanslarını iyileştirdiğini belirtmişlerdir. Uştuk ve Çomoğlu (2019) İngilizce öğretimi alanındaki ders araştırması çalışmalarını inceledikleri araştırmalarında uluslararası çalışmalarla Türkiye’de yapılan çalışmaları karşılaştırmışlar ve modeli sürdürülebilir mesleki gelişimin sağlanması için önermişlerdir. Willems ve Bossche (2019) ders araştırmaları içerisindeki en iyi kanıtları sentezledikleri çalışmalarında ders araştırmasının güçlü bir mesleki gelişim yaklaşımı olduğunu ve öğretmenlerin mesleki öğrenmeleri üzerinde olumlu etkiye sahip olduğunu belirtmişlerdir. Hrastinski (2021) ders çalışması modelinde dijital araçların kullanıldığı araştırmaları el aldığı sistematik literatür incelemesinde; öğretmenlerin sınıf videolarını analiz etmesi, harici video kaynaklarını analiz etme, kurgusal videoların tamamlayıcısı olarak animasyonlar, yapılandırılmış dijital ders çalışması uygulamaları, hibrit öğretmen iş birliği ve dijital öğretmen iş birliği uygulamalarının yapıldığını belirtmiştir. Fluminhan, Schlunzen ve Junior (2021) farklı ülkelerden ders araştırması çalışmalarını sistematik olarak incelediklerinde kültürel etkiler, yerel ihtiyaçlar ve koşullara göre uyarlamalar ve yeniden tasarımlar yapıldığını tespit etmişlerdir. Norwich (2018) uluslararası alanda ders araştırmasının farklı uygulamalarını inceleyerek kavramsal model geliştirmiş; ders araştırması modelini uygulama tabanlı araştırma, profesyonel öğrenme topluluğu, iş birlikli problem çözme modeli ve profesyonel öğrenme modelleri ile beraber “profesyonel öğrenme modelleri ailesi” olarak adlandırmıştır.

Ders araştırması modeli üzerine yapılmış olan derleme, sistematik inceleme çalışmaları ulusal alan yazında bulunmaktadır. Serbest (2014) alan yazındaki ders araştırması çalışmalarını incelediği araştırmalarında bu uygulamaların öğretmenlerin mesleki gelişimine katkı sağladığını ve çoğunlukla yapılan matematik eğitimi araştırmalarından yola çıkarak matematik eğitiminin ders imcesi sayesinde daha güçlü olarak geliştiğini belirtmiştir. Kıncal ve Beypınar (2015) uluslararası alanda matematik öğretimine yönelik 28 ders araştırması makalesini inceledikleri araştırmalarında; ders araştırması modelinin öğrencilerin öğrenmesine olumlu etki yaptığı, öğretmenlerin tutum ve inançlarını olumlu etkileyerek pedagojik bilgilerini geliştirdiğini tespit etmişlerdir. Aykan ve Kıncal (2016) uluslararası alanda yayımlanmış 50 makaleyi inceledikleri içerik analizi çalışmasında; araştırma-inceleme çalışmalarının kuramsal çalışmalara göre çok daha fazla olduğunu, en çok nitel yöntem kullanıldığını, en çok kullanılan veri toplama yönteminin gözlem olduğunu, örneklem olarak en çok öğretmenlerin alındığını, örneklem büyüklüğünün en çok 1-10 arasında olduğunu, en çok matematik alanında çalışıldığını belirlemişlerdir. Aktuna ve Gökkurt Özdemir (2020) Türkiye’de yapılan ders araştırması çalışmalarındaki eğilimleri incelediklerinde doktora tezlerinin ağırlıkta olduğunu, nitel çalışmaların daha çok olduğunu, katılımcıların çoğunlukla öğretmen olduğunu, durum çalışmalarının fazlaca yapıldığını ve içerik analizinin en sık kullanıldığını belirlemişlerdir. Bu araştırmada ise araştırmaların betimsel özelliklerinin belirlenmesinin ötesinde araştırmaların amaçları, uygulanışları ve bulgularının sentezlenmesi ile Türkiye’de yapılan ders araştırması çalışmalarından çıkan genel sonuçlar ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Japonya dışındaki uluslararası eğitim sistemlerinde de uygulanan bu modelin nasıl kullanıldığı ve nasıl olması gerektiği konusunda hala belirsizlikler vardır (Fluminhan vd., 2021). Uluslararası düzeyde paylaşılan bir anlayış olmadığı belirtilebilmektedir (Seleznyov, 2018). Ülkelerin kendi ders araştırması uygulamalarında yaptıkları özgün katkılar, farklı uygulama biçimleri olması nedeniyle ülkelerin ders araştırması anlayışlarının ve eğilimlerinin belirlenmesi önem arz etmektedir. Derlemenin gerekçesi; ders araştırması modeli kullanılarak Türkiye’de yapılmış araştırmaların genel özelliklerinin, eğilimlerinin belirlenmesi ve temel amaç ve sonuçlarına ait bütüncül bir resim ortaya konulmasıdır. Bu şekilde yeni yapılacak araştırmalar için yol gösterici olmak önemsenmektedir.

Araştırmanın amacı; ders araştırmasına yönelik Türkiye’de yapılmış olan çalışmaların betimsel özelliklerinin (türü, yılı, çalışma grubu özellikleri, çalışma grubundaki kişi sayısı, yöntemi, temel disiplin alanı), amaçlarının, sonuçlarının, belirtilen olumlu-olumsuz durumların neler olduğunun incelenerek sentezlenmesidir. Araştırmanın alt problemleri ise şunlardır:

- Ders araştırmasına yönelik Türkiye’de yapılmış olan çalışmaların betimsel özellikleri (türü, yılı, çalışma grubu özellikleri, çalışma grubundaki kişi sayısı, yöntemi, temel disiplin alanı) nelerdir?
- Ders araştırmasına yönelik Türkiye’de yapılmış olan çalışmaların amaçları nelerdir?
- Ders araştırmasına yönelik Türkiye’de yapılmış olan çalışmaların sonuçları nelerdir?
- Ders araştırmasına yönelik Türkiye’de yapılmış olan çalışmalarda belirtilen olumlu-olumsuz durumlar nelerdir?

2. Yöntem

2.1. Etik Kurul İzni

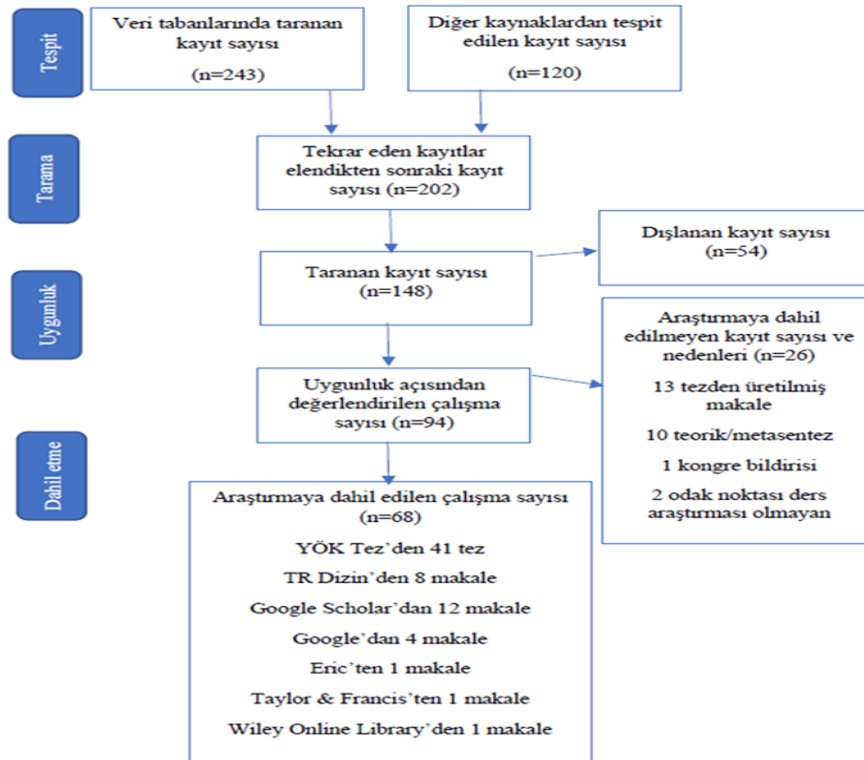
Bu araştırmanın çalışma grubu canlı bireyler olmadığı ve alan yazın incelemesi içerdiğinden etik kurul izni gerekmediği düşüncesiyle etik kurula başvurulmamış ve onay alınmamıştır.

2.2. Araştırma Deseni

Araştırmada sistematik derleme (sistematik literatür incelemesi) yapılmıştır. Sistematik derleme araştırmaları sağlık bilimleri alanında kurumsallaşmış bir derleme türü olmakla beraber son yıllarda eğitim bilimleri alanında anlamlı, uygulanabilir bir sentez oluşturulması ve bulguların genellenebilirliğini arttırma amacıyla kullanılmaktadır (Yılmaz, 2021). Sistematik literatür incelemesinde; araştırma sorusunun tanımlanması, dahil etme ve hariç tutma için kriterlerin belirlenmesi, yöntemi belirleme ve tarama yapma, verilerin geçerliliğini ve kalitesini değerlendirme, bulguları sistematik biçimde sentezleme ve yorumlama basamakları izlenir (Karaçam, 2013; Çınar, 2021). Araştırmada PRISMA 2009 kontrol listesine uyum çalışması yapılarak tarama, araştırma, sentezleme ve raporlama bölümlerinde listedeki kriterler uygulanmıştır.

2.3. Araştırma Verilerinin Toplanması ve Analiz Edilmesi

Araştırmaların taraması Ağustos 2021'de yapılmıştır. Araştırmaların taranmasında ulusal ve uluslararası veritabanları kullanılmıştır. Türkiye'deki YÖK Tez Veritabanı, TR Dizin veritabanlarında "ders araştırması", "ders imecesi" ifadeleri kullanılarak taranmıştır. Uluslararası alanda yayımlanmış fakat çalışma grubu itibarıyla Türkiye'de yapılmış olan çalışmalar için ise Google Scholar, ERIC, Taylor Francis, Wiley Online, Springer veritabanlarında tarama yapılmıştır. Bu taramalarda "ders araştırması", "ders imecesi", "lesson study Turkey" kelimeleri taranmıştır. Moher vd (2009) tarafından hazırlanan PRISMA akış şemasına göre araştırmadaki tarama sayıları Şekil 1'de görülmektedir.

Şekil 1. Araştırmanın PRISMA akış şemasına göre düzenlenmesi

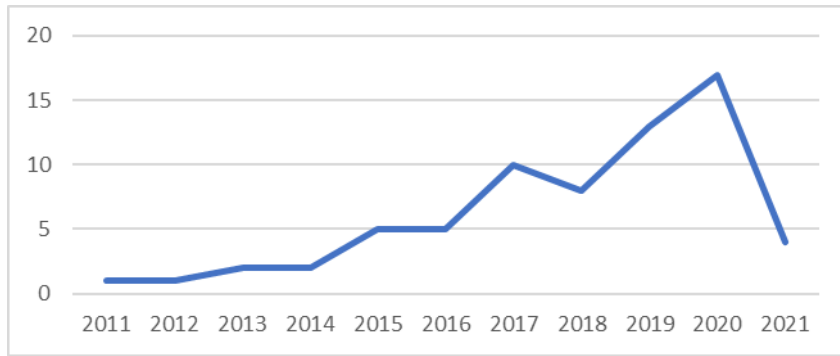
Araştırma Şekil 1'de belirtilen PRISMA Akış Şemasına uyarlanarak dışlanan ve dâhil edilen çalışmalar belirlenmiştir. Teorik yapıda derleme bilgilerle oluşturulmuş çalışmalar kapsamın dışında tutulmuştur. Tezlerden üretilmiş olan makaleler, hâlihazırda tezlerin içerisinde kapsama alındığından makale incelemelerinde hariç tutulmuştur. Odak noktası ders araştırması olmayıp, ders araştırmasının bir model olarak kullanıldığı fakat etkilerinin doğrudan incelenmediği araştırmalar da kapsama alınmamıştır.

Kriterleri karşılayan 68 araştırma, sistematik derlemeye dâhil edilmiştir. Derlemeye dâhil edilen araştırmalar içerik analizine tabi tutularak incelenmiştir. İncelemeyle her araştırmaya ait özellikler tablolaştırılmış ve ortak özellikler kodlanarak frekansları çıkarılmıştır. Kodların belirlenmesinin ardından benzer alanları ifade eden kodlar temalar altında toplanmıştır. Bu şekilde tema, kodlar ve yer aldıkları araştırma sayılarından oluşan tablolar bir sonraki bölümde sunulmuştur.

3. Bulgular

Bu kısımda araştırmadan elde edilen bulgular tablolar ve yorumlarla sunulmuştur.

3.1. “Ders Araştırmasına Yönelik Türkiye’de Yapılmış Olan Çalışmaların Betimsel Özellikleri (Türü, Yılı, Çalışma Grubu Özellikleri, Çalışma Grubundaki Kişi Sayısı, Yöntemi, Temel Disiplin Alanı) Nelerdir?” Alt Problemine İlişkin Bulgular

Şekil 2. Ders araştırmasıyla ilgili Türkiye’de yapılan çalışmaların yıllara göre dağılımı

Ders araştırmasıyla ilgili Türkiye’de yapılan araştırmaların 2011’de başladığı, artarak devam ettiği ve 2020’de en fazla sayıya ulaştığı görülmektedir. 2021 yılındaki düşüş grafiği bir azalma olarak değerlendirilmemelidir. Bu durumda araştırmaların 2021 yılının Ağustos ayında yapılması etkilidir.

Araştırmada doktora tezlerinin 29 adet, yüksek lisans tezlerinin 12 adet, makalelerin ise 27 adet olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 1

Araştırmaların Türleri ve Yöntemlerine İlişkin Özellikler

Araştırmanın türü	Araştırma sayısı (f)	Araştırma yüzdesi (%)	Araştırmanın yöntemi	Araştırma sayısı (f)	Araştırma yüzdesi (%)
Doktora tezi	29	42.65	Nitel	62	91.18
Yüksek lisans tezi	12	17.65	Karma	5	7.35
Makale	27	39.70	Nicel	1	1.47
Toplam	68	100	Toplam	68	100

Ayrıca 19 çalışmada “ders araştırması” teriminin, 37 çalışmada “ders imcesi” teriminin kullanıldığından hareketle “ders imcesi” çevirisinin Türkiye’deki araştırmalarda daha çok benimsendiği bulunmuştur.

Tablo 2

Araştırmaların Temel Disiplin Alanlarına İlişkin Özellikler

Araştırmanın temel disiplin alanı	Araştırma sayısı (f)	Araştırma yüzdesi (%)
Matematik eğitimi	34	50.00
İngilizce eğitimi	13	19.12
Sınıf eğitimi (ilkokul)	9	13.23
Türkçe eğitimi	4	5.88
Fen Bilimleri eğitimi	2	2.94
Okul öncesi eğitimi	2	2.94
Hayat Bilgisi eğitimi	1	1.47

Sosyal Bilgiler eğitimi	1	1.47
Görsel Sanatlar eğitimi	1	1.47
STEM eğitimi	1	1.47
Toplam	68	100

Araştırmaların büyük çoğunluğunun matematik eğitimi alanında yapıldığı görülmektedir. Sınıf eğitimi olarak belirtilen 9 (%1.23) araştırmadan 5'inin (%7.35) matematik kapsamında olması, STEM eğitimi olarak belirtilen araştırmada da odak disiplin olarak matematiğin öne çıkması; ders araştırması modelinin en çok matematik eğitimi alanında yapıldığı bulgusunu desteklemektedir.

Tablo 3

Araştırmaların Çalışma Gruplarına İlişkin Özellikler

Çalışma grubu olarak alınan kişiler	Araştırma sayısı (f)	Araştırma yüzdesi (%)	Çalışma grubundaki kişi sayısı	Araştırma sayısı (f)	Araştırma yüzdesi (%)
Öğretmenler (hizmet içi)	40	57.14	1-10 arası	53	75.71
Öğretmen adayları (hizmet öncesi)	26	37.14	10-30 arası	8	11.43
Öğrenciler	3	4.28	30-70 arası	7	10.00
Veliler	1	1.43	100 üzeri	3	4.28
Toplam	70*	100	Toplam	70*	100

*Toplam sayıdan 2 fazla olmasının nedeni 2 araştırmada hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin çalışma grubuna alınmış olmasıdır.

Tablo 3'te belirtilen çalışma grubu olarak alınan kişilerin çoğunlukla öğretmenler olduğu, öğrenci ve velilere yönelik çalışmaların çok kısıtlı sayıda olduğu görülmektedir. Çalışma grubundaki kişi sayısına göre bakıldığında çoğunlukla 1-10 kişi arasında olduğu görülmektedir. Bu durumda nitel araştırmaların çokluğunun etkisinin olduğu düşünülmektedir. Buna ilave olarak ders araştırmasının doğası gereği derinlemesine inceleme gerektirmesi açısından nitel ve daha az sayıda kişi ile yapılan çalışmalarla ifade edilmesinin daha uygun olduğu belirtilebilmektedir.

3.2. "Ders Araştırmasına Yönelik Türkiye'de Yapılmış Olan Çalışmaların Amaçları Nelerdir?" Alt Problemine İlişkin Bulgular

Bu kısımda Türkiye'de ders araştırmasına yönelik yapılmış çalışmaların amaçları incelenmiş ve bulgular sunulmuştur.

Tablo 4

Ders Araştırması Modeline Yönelik Yapılan Çalışmaların Amaçlarına Ait Bulgular

Tema	Amaç	Araştırma sayısı (f)	Araştırma yüzdesi (%)
Modele yönelik görüşler	Modele yönelik görüşler	13	19.12
Öğretmenler /öğretmen adayları üzerindeki etkiler	Modelin öğretmen/öğretmen adaylarının mesleki gelişimleri Meslek bilgisi yeterliklerinin gelişimi Etkili öğretmen niteliklerine yönelik inanışları Yöntem tekniklerdeki gelişimleri Öğretim becerilerini geliştirme Soru sorma davranışının gelişimi Fark etme becerilerinin gelişimi	10 1 1 1 1 1 1	14.70 1.47 1.47 1.47 1.47 1.47 1.47
Alana yönelik bilgi/becerilere etkileri **	(M) Matematiği öğretme bilgilerinin gelişimi (M) Dörtgenler konusundaki söylemler (M) Problem çözme bileşenlerine yönelik davranışlar (M) Geometrik düşünme (M) Öğrencilerin matematiksel modellemelerini değerlendirme (M) Matematik öğretimi yeterlilik algısı (T) Teknolojik pedagojik alan bilgisinin gelişimi (T) Portal hazırlama ve değerlendirme (T) Sanal manipülatiflerin ders planına entegre edilmesi	8 2 2 1 1 1 4 1 1	11.76 2.94 2.94 1.47 1.47 5.88 1.47 1.47

Öğretimle ilişkili etkileri	Özel alan yeterliliğinin öğretime yansımaları	3	4.41
	Yansıtma etkinlikleri	2	2.94
	Öğretim faaliyetlerine yönelik grup temelli öz-düzenlemeleri	1	1.47
	Öğrencilerin öğrenmelerine yönelik farkındalık	1	1.47
	Sınıf uygulamaları üzerindeki etkisi	1	1.47
	Üst düzey düşünmeyi tetikleyici uygulamaların gelişimi	1	1.47
	Öğrenci düşüncesi bilgisinin öğretime yansımaları	1	1.47
	Öğrencilerin üst bilişlerine yönelik davranışlar	1	1.47
Öğrenciler üzerindeki etkileri	Öğrencilerin öğrenme düzeyleri	4	5.88
	Öğrencilerin görsel okuma becerileri	1	1.47
Diğer paydaşlar üzerindeki etkileri	Dış uzmanların rolleri ve paylaşım içerikleri (öğrenci, öğretmen, araştırmacı)	2	2.94

**M, matematik alanındaki çalışmaları; T, teknoloji alanındaki çalışmaları temsil etmektedir.

Tablo 4'te Türkiye'de ders araştırması üzerine çalışmalarında daha çok öğretmenlerin alana yönelik bilgi ve becerilerinin gelişimine etkisinin (f=21, %30.88) incelenmesinin amaçlandığı görülmektedir. Alana yönelik bilgi/beherilerle ilgili araştırmaların çoğunluğunun matematik dersi (f=15, %22.06) üzerine olması dikkat çekicidir. Öğrenciler üzerindeki etkilerinin incelendiği araştırmalar (f=5, %7.35) öğretmenler üzerindeki etkilerin incelendiği araştırmalara göre çok daha az sayıdadır. Öğretim üzerindeki etkilerinin incelenmesini amaçlayan araştırmalar (f=11, %16.18) da öğrencileri kapsayan özellikler içerse de öğretmenin öğretim sırasındaki davranışlarına yönelik amaçlardır.

3.3. "Ders Araştırmasına Yönelik Türkiye'de Yapılmış Olan Çalışmaların Sonuçları Nelerdir?" Alt Problemine İlişkin Bulgular

Bu kısımda Türkiye'de ders araştırmasına yönelik yapılmış çalışmaların genel sonuçları incelenmiş ve bulgular sunulmuştur.

Tablo 5

Ders Araştırması Modelinin Çalışma Grupları Üzerindeki Etkilerinin (Sonuçlarının) Belirtildiği Çalışmalara Ait Bulgular

Tema	Öğretmenler veya öğretmen adaylarındaki etkileri	Araştırma sayısı (f)	Araştırma yüzdesi (%)
Öğretmenler /öğretmen adayları üzerindeki etkiler	Mesleki gelişimlerini destekler	17	25.00
	İş birlikli öğrenme becerilerini geliştirir	12	17.65
	Öğretim stratejisi bilgileri geliştirir	4	5.88
	Öğretmenlik bilgilerini geliştirir	3	4.41
	Kişisel gelişimlerini sağlar	3	4.41
	Araştırma becerilerini geliştirir	3	4.41
	İletişim artar	2	2.94
	Mesleki uygulama üzerine bilgileri geliştirir	1	1.47
	Eleştirilebilir olmayı sağlar	1	1.47
	Diğer öğretmenlerle paylaşımın önemi fark edilir	1	1.47
	Soru sorma davranışını geliştirir	1	1.47
	Fark etme becerileri gelişir	1	1.47
	Bilişlerinde uzun süreli değişiklik gerçekleşir	1	1.47
Alana yönelik bilgi/beheriler üzerindeki etkiler	Teknolojik pedagojik alan bilgilerini geliştirir	7	10.29
	Alan bilgilerini geliştirir	4	5.88
	Problem çözmeye dayalı matematiği öğretme bilgilerini geliştirir	3	4.41
	Alanı öğretme bilgilerini geliştirir	3	4.41
	Kesir öğretim bilgilerini geliştirir	1	1.47
	Daha iyi matematiksel problem kurmalarını sağlar	1	1.47

Öğretimle ilişkili etkiler	Dersi planlama konusunda olumlu katkı sağlar	12	17.65
	Farklı öğretim yöntemlerini denemelerini sağlar	6	8.82
	Öğrenci düşüncesine ilişkin bilgiye yönelik farkındalık sağlar	5	7.35
	Ayrıntılı ve güvenilir değerlendirmeler yapılmasını sağlar	5	7.35
	Öğrenciyi aktif tutmaya yarar	4	5.88
	Anlamli öğrenme sağlar	4	5.88
	Sınıf yönetimini güçlendirir	2	2.94
	Süreçte bilgi veren, eleştiren, danışan rollerinde olurlar	2	2.94
	Yansıtıcı düşünmeye teşvik eder	1	1.47
	Uygulamalarında gelişme sağlar	1	1.47
	Öğrencilerin üst bilişleri için öğretmen davranışlarında olumlu etki	1	1.47
	Yansıtımda kontrol edilebilir etkenlere başarısızlık atfetmede artış	1	1.47
	Öğrenciye yönelik bilgileri geliştirir	1	1.47
	Öğrenci merkezli eğitim sağlar	1	1.47
	Öğrenciler üzerindeki etkiler	Öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini geliştirir	2
Öğrenme düzeylerini artırır		1	1.47
Akademik başarılarını artırır		1	1.47
Dil ve erken okuryazarlıkları geliştirir		1	1.47

Tablo 5'te öğretmenler üzerinde olumlu sonuçlar elde edildiğini belirten araştırmaların çoğunlukta olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin en çok mesleki gelişimlerinin desteklenmesi (f=17, %25), iş birlikli öğrenme becerilerinin gelişmesinin (f=12, %17.65) ağırlık kazandığı görülmektedir. Öğretim üzerindeki etkilerde dersi planlama konusunda olumlu katkılar sağladığının (f=12, %17.65) belirtildiği araştırmaların çoğunlukta olduğu görülmektedir.

3.4. "Ders Araştırmasına Yönelik Türkiye'de Yapılmış Olan Çalışmalarda Belirtilen Olumlu-Olumsuz Durumlar Nelerdir?" Alt Problemine İlişkin Bulgular

Bu kısımda Türkiye'de ders araştırmasına yönelik yapılmış çalışmalarda belirtilen olumlu ve olumsuz durumlar incelenmiş ve bulgular sunulmuştur.

Tablo 6

Ders Araştırması Modeline Yönelik Olumlu Görüşlerin Belirtildiği Çalışmalara Ait Bulgular

Tema	Olumlu görüşler	Araştırma sayısı (f)	Araştırma yüzdesi (%)
Öğretmenlerin veya öğretmen adaylarının mesleki gelişimi	Mesleki gelişim aracı	4	5.88
	Öğretmen adaylarının yetiştirilmesi için olumlu	3	4.41
	Hizmet içi eğitim aracı olarak	1	1.47
	Öğretmenlik mesleğine olumlu görüş	1	1.47
Öğretimin geliştirilmesi	Öğrencilerin düşünme biçimlerinin anlaşılmasında etkili	2	2.94
	Hazırlık ve uygulamaya yönelik olumlu görüş	1	1.47
	Dersin iyileştirilmesi	1	1.47
	Öğrencinin en iyi öğrenebileceği ders planını oluşturabilme,	1	1.47
	Bir konuyu çok boyutlu analiz edebilme becerisi kazandırması	1	1.47
İş birlikli çalışma ile bütüncül gelişim	Birbirlerinin tecrübelerinden faydalanma	1	1.47
	Birlikte yeni fikirler oluşturabilme	1	1.47
	Ortak duygular geliştirme	1	1.47
	Öğrenci-öğretmen çok boyutlu kazanım	1	1.47
	Okul aile iş birliği	1	1.47

Tablo 6 incelendiğinde ders araştırmasıyla ilgili çalışmaların en çok öğretmenler/öğretmen adaylarının mesleki gelişimleri üzerine olumlu etkisinin olduğuna yönelik olduğu görülmektedir. Olumlu görüşler içerisinde en çok öğretmenlerin mesleki gelişimi için (f=9, %13.23) olumlu düşünüldüğü görülmektedir. Bunun yanında iş birlikli çalışma ile ortaya çıkan bütüncül gelişim unsurları üzerindeki olumlu etkileri belirten çalışmalar (f=5, %7.35) da bulunmaktadır.

Tablo 7

Ders Araştırması Modeline Yönelik Olumsuz Görüşlerin Belirtildiği Çalışmalara Ait Bulgular

Tema	Olumsuz görüşler	Araştırma sayısı (f)	Araştırma yüzdesi (%)
Öğretmenlerle ilgili bireysel sorunlar	Öğretmenlerin bir araya gelmesindeki sorunlar	5	7.35
	Öğretmenlerin zamanlarından fedakârlık yapması, iş yükü	2	2.94
	Hazırlık yapmanın zahmeti	1	1.47
	Grup çalışmasında eşit görev dağılımı yapmanın zor olması	1	1.47
	Başka öğretmenlerin önünde veya başka sınıfta ders anlatma	1	1.47
	Sınıfta birden çok öğretmen olması tedirginliği	1	1.47
	Dersi yürüten kişinin sorumluluğunun daha fazla olması	1	1.47
Ders araştırması modelinin özelliklerinden kaynaklı sorunlar	Kameranın oluşu	2	2.94
	Teknolojik kaynak kullanımında sıkıntı	2	2.94
	Araştırma derslerinin değerlendirilmesindeki sorunlar	1	1.47
	Zaman alıcı olması	1	1.47
	Ortak plan yapmanın zorluğu	1	1.47
Ayrıntılı ders planı hazırlama zahmeti	1	1.47	
Sistem kaynaklı genel sorunlar	Okul yönetiminin olumsuz tutumu	1	1.47
	Eğitimdeki yapısal sorunlar	1	1.47
	Öğretim ortamlarının yetersizliği	1	1.47
	Türkiye’de uygulanabilir olmadığının düşünülmesi	1	1.47

Tablo 7 incelendiğinde ders araştırması modeliyle ilgili çalışmalarda en çok öğretmenlerle ilgili bireysel sorunların ortaya çıktığının belirtildiği görülmektedir. Olumsuz görüşler içerisinde öğretmenlerle ilgili sorunların ön planda olduğu araştırmalar (f=12, %17.65) olduğu görülmektedir. Bu sorunların başında öğretmenlerin bir araya gelmesindeki sorunlar olduğu (f=5, %7.35) ortaya konmuştur. Ders araştırmasının özelliklerinden kaynaklı sorunlar (f=8, %11.76) da ağırlık kazanmaktadır. Bu sorunların başında kameranın olması ve teknolojik kaynak kullanımı gelmektedir.

4. Sonuçlar ve Tartışma

Ders araştırmasına yönelik Türkiye’de yapılmış olan çalışmaların betimsel özelliklerinin (türü, yılı, çalışma grubu özellikleri, çalışma grubundaki kişi sayısı, yöntemi, temel disiplin alanı), amaçlarının, sonuçlarının, belirtilen olumlu-olumsuz durumların neler olduğunun incelenerek sentezlenmesinin hedeflendiği bu çalışmada 68 çalışmanın sistematik derlemesi yapılmıştır. Derleme ile Türkiye’de yapılmış olan ders araştırması çalışmalarına yönelik genel sonuçlar sentezlenmiştir.

Ders araştırması modelinin uygulandığı araştırmaların betimsel özelliklerinden ilki olarak türleri değerlendirilmiştir. Doktora tezlerinin yüksek lisans tezlerinden fazla sayıda olduğu sonucuna varılmıştır (Aktuna ve Gökkurt Özdemir, 2020). Nitel araştırmaların ağırlıkta olduğu görülmüştür (Aktuna ve Gökkurt Özdemir, 2020; Aykan ve Kıncal, 2016). Bu durumda ders araştırmasının derinlemesine inceleme gerektiren bir uygulama olması neden olduğu düşünülmektedir (Aykan ve Kıncal, 2016). Çalışma grubu olarak çoğunlukla öğretmenlerin ele alındığı görülmüştür (Aktuna ve Gökkurt Özdemir, 2020; Aykan ve Kıncal, 2016). Hizmet öncesi öğretmenlere yönelik ders araştırması çalışmaları uluslararası alanda da hizmet içi ortamlarda yapılmış ders araştırması çalışmalarına göre daha az sayıdadır (Fluminhan vd., 2021). Aykan ve Kıncal (2016) okul yöneticileri ve üniversite öğretim elemanlarının da daha çok örnekleme alınması önerisinde bulunmuşlardır. Modelin öğretmenlerin ders uygulamalarına yönelik olması öğretmenlerle ilgili çalışmaların daha çok olmasına neden olmuştur, fakat modelin bütüncül olarak ele alınıp etkileyen ve etkilenen diğer paydaşların da örneklem olarak alınmasının etkili olacağı düşünülmektedir. Nitekim öğretmenler dışında öğrenci, veli gibi farklı paydaşların ders araştırması modeli ile etki ve görüşlerinin incelendiği araştırmaların 2020 yılından itibaren yapıyor olması, son yıllarda ders araştırmasının çoklu bakış açısıyla değerlendirilmeye başlandığını göstermektedir. Çalışma grubu sayısının çoğunlukla 1 ile 10 arasında olduğunu, bunun da ders araştırmasının nitel yöntemle incelenme önceliğinin olduğunu belirtmişlerdir (Aykan ve Kıncal, 2016). Ders araştırmasında en çok matematik eğitimi alanında çalışılmıştır (Fluminhan vd., 2021; Kanellopoulou ve Darra, 2019; Aykan ve Kıncal, 2016; Serbest, 2014). Aykan ve Kıncal (2016) uluslararası alanda da en çok matematik öğretimi, ikinci sırada

İngilizce öğretiminin olduğunu ortaya koymuşlardır. Bu araştırmadaki bulgular, belirtilen araştırmalardaki verileri destekler niteliktedir. Aykan ve Kıncal (2016)'ın farklı ülkelerdeki çalışmaları inceledikleri araştırmasının ardından hem Türkiye'deki eğilimler ile diğer ülkelerdeki eğilimlerin benzer olduğu hem de bu araştırmanın yapıldığı 5 yıl içerisinde ders araştırması modeline yönelik Türkiye'deki temel eğilimlerin değişmediği sonucuna varılabilmektedir. Betimsel özelliklere yönelik bulgular; belirtilenlerden farklı alanlar, çalışma grupları, yöntemler üzerinde çalışılması gerektiği ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır.

Ders araştırması modeline yönelik Türkiye'de yapılmış çalışmalarda en çok öğretmenlerin alana yönelik bilgi ve becerilerinin gelişimine etkisinin incelenmesinin amaçlandığı görülmüştür. Alana yönelik bilgi/becerilerle ilgili araştırmaların çoğunluğu, betimsel özelliklerdeki bulgulara benzer şekilde matematik eğitimi alanı üzerinedir. Öğrenciler üzerindeki etkilerinin incelendiği araştırmalar öğretmenler üzerindeki etkilerin incelendiği araştırmalara göre çok daha az sayıdadır. Bu nedenle ders araştırması modelinin Türkiye'de daha çok öğretmenlerin gelişimini hedefleyen bir uygulama olarak görüldüğü sonucuna ulaşılabilmektedir. Lewis vd. (2012) ders araştırmasının öğrencilerin öğrenmesinin yanı sıra öğretimsel gelişimi de desteklediğini belirtmişlerdir. Öğretmenin gelişimi dolaylı olarak öğrencinin gelişimi demek olduğundan bu da olumlu bir sonuçtur. Fakat öğrenciler üzerindeki etkileri inceleyen daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulduğu belirtilebilmektedir. Bu durum, ders araştırmasının yalnızca öğretmenlerin mesleki gelişimi için değil, öğrencilerin öğrenmesini de ele alan bütüncül bir yapıda olmasının vurgulanması açısından önemlidir.

Ders araştırması modeline yönelik Türkiye'de yapılmış çalışmaların sonuçlarına bakıldığında da öğretmenler üzerinde olumlu sonuçlar elde edildiğini belirten araştırmaların çoğunlukta olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin en çok mesleki gelişimlerinin desteklediği, iş birlikli öğrenme becerilerinin geliştiği sonuçları en çok belirtilen ifadelerden olmuştur. Öğretim üzerindeki etkilerde ise dersi planlama konusunda olumlu katkılar sağladığının belirtildiği araştırmaların çoğunlukta olduğu görülmüştür. Bu sonuçlardan hareketle ders araştırması modelinin öğretmenlerin mesleki gelişimini desteklemede, iş birlikli öğrenme becerilerini geliştirmede ve dersi planlama konusunda olumlu etkileri olduğu genel sonucuna varılabilmektedir. Sickle (2011) ders araştırması uygulamalarının öğretmenler üzerindeki etkilerine yönelik algıları incelediği araştırmasında; ders araştırmasının öğretim özgüvenini arttırdığını, öğrencilerin öğrenmesi için ve öğretmenlerin meslektaş iş birliği için doğrudan faydaları olduğunun belirtildiği sonucuna varmıştır. Willems ve Bossche (2019) öğretmenlerin bilgi, beceri, davranış ve inanışlarının gelişerek mesleki gelişimleri üzerinde olumlu etki oluşturduğunu tespit etmişlerdir.

Ders araştırması modeline yönelik Türkiye'deki olumlu görüşler içerisinde en çok öğretmenlerin mesleki gelişimi için olumlu düşünüldüğü görülmüştür. Bunun yanında iş birlikli çalışmanın olumlu etkisini belirten çalışmaların da ağırlık kazanması, diğer sonuçlara benzer şekilde ders araştırmasının Türkiye'de öğretmen odaklı olarak görüldüğü sonucunu perçinlemektedir.

Ders araştırması modeline yönelik Türkiye'deki olumsuz görüşler içerisinde öğretmenlerle ilgili sorunların ön planda olduğu araştırmaların ağırlıkta olduğu ve bu sorunların başında öğretmenlerin bir araya gelmesindeki sorunlar olduğu sonucuna varılmıştır. Ders araştırmasının özelliklerinden kaynaklı sorunlar olarak ise kameranın olması ve teknolojik kaynak kullanımı, dijital kaynaklara yönelik ön yargılar ve bilgi eksiklikleriyle ilişkilendirilebilmektedir. Bu kaygıların çalışma için gereken teknolojik bilgi ve becerilerin kazandırılmasıyla ve bazı durumlarda kameranın kullanılmamasıyla aşılabileceği düşünülmektedir. Holden ve Fotou (2021) ders araştırması uygulamasının yapıldığı koşulların bir problem olarak ortaya çıktığını tespit etmişlerdir. Fluminhan vd. (2021) zaman kısıtlamaları, finansal destek, hızlı sonuç beklemenin sorun olarak ortaya çıktığını belirtmişlerdir.

Larssen vd. (2018) ilkökul düzeyindeki ders araştırması çalışmalarını sentezledikleri araştırmalarında, dersin yürütülmesine yönelik hazırlığın merkezinde öğrenci ve öğretmenlerin gözleme hazırlanması, tüm katılımcıların ihtiyaçlarının gözetilmesi, katılımcıların amaçlar konusunda net olmaları, ders araştırması döngüsünün öğrenci ihtiyaçlarına yönelik kullanılması gerektiği sonucuna varmışlardır.

Bu araştırmadaki sentezleme sonucunda ders araştırması modeline yönelik Türkiye'de yapılan çalışmaların;

- çoğunlukla nitel, hizmet içi eğitim olarak öğretmenlere yönelik olduğu, 1 ila 10 kişilik çalışma grubuna sahip, matematik alanı ağırlıklı olduğu,
- öğretmenlerin alana yönelik bilgi ve becerilerinin gelişimine etkisinin incelenmesinin amaçlandığı,

- öğretmenlerin mesleki gelişimini desteklemede, iş birlikli öğrenme becerilerini geliştirmede ve dersi planlama konusunda olumlu etkileri olduğu,
- olumlu yönlerinin öğretmenlerin mesleki gelişimi ve iş birlikli çalışmanın olumlu etkileri olduğu, olumsuz yönlerinin ise öğretmenlerin bir araya gelmesindeki zorluklar, kameranın olması ve teknolojik kaynak kullanımıyla ilgili sorunlar olduğu biçiminde özetlenebilmektedir.

4.1. Öneriler

Araştırmada varılan sonuçlar ışığında şu önerilerde bulunulmuştur:

- Ders araştırması modeli Türkiye’de ve uluslararası alanda matematik eğitiminde sıklıkla çalışılan bir model olsa da diğer disiplin alanlarında da kullanılması ve araştırılması önem arz etmektedir. Holden ve Fotou (2021) STEM alanlarında ders araştırması çalışmalarının az sayıda olduğundan hareketle artması gerektiği önerisinde bulunmuşlardır. Bunun yanında Görsel Sanatlar, Sosyal Bilgiler gibi alanlarda da ders araştırması uygulamalarının yapılmasının hem farklı bakış açıları katacağı hem de ders araştırmasının matematiğe özgü bir model olarak düşünülmesini ortadan kaldırdığı düşünülmektedir.
- Ders araştırması modelinin en çok öğretmenler üzerindeki etkilerinin incelenmesi, bulgular açısından kısıtlılık oluşturmaktadır. Öğretmenlerin hizmet öncesi dönemi için oldukça uygun olan bu modelin özellikle Öğretmenlik Uygulaması derslerinde kullanılmasıyla yeni araştırmalar yapılabilir.
- Alan yazındaki araştırmalar çoğunlukla öğretmenlerin birbirleri arasındaki iletişimi ve iş birliğini göstermektedir. Öğretmen-öğrenci etkileşimleri konusunda belirsizlikler bulunmaktadır. Öğretmen ve öğrencilerinin bütüncül şekilde beraber incelenmesi alan yazında oldukça az sayıda olan “ders araştırması modelinin öğrenciler üzerindeki etkileri nelerdir?” veya “öğrencilerin ders araştırması modelinin uygulanmasıyla ilgili görüşleri nelerdir?” sorularına onların açısından bakmak anlamında cevap olabilecektir. Tamura ve Uesugi (2020) öğrenci liderliğinde ders araştırması uygulaması ile yeni bir bakış açısı önermişlerdir. Bu da ders araştırması modelinde öğretmen-öğrenci etkileşimi için önemli bir vurgu olabilir.
- Ders araştırması modelinin uygulanmasında kolaylaştırıcı rolündeki paydaşların sürece rehberlik etmesi önemlidir. Türkiye’de yapılan araştırmalarda kolaylaştırıcı rolündeki kişilere fazla yer verilmemesinden hareketle özellikle farklı alanlardaki uzman kişiler ve rehberlik ederek süreci yönlendiren kişilerle yapılmış araştırmaların yapılması önerilmektedir.
- Öğretmenlerin ders araştırması modeliyle ilgili sorunlarda en çok belirttikleri bir araya gelme sorunları, planlama kısımlarının çevrim içi ortamlarda yapılması ve ders uygulamalarının yüz yüze ortamlarda yapılması şeklinde hibrit sistemle çözülebilir ve bu modele yönelik araştırmalar yapılabilir.
- Öğretmenlerin sınıfta kamera olmasından çekinmesi ve teknolojik araçların kullanımında yaşadıkları sorunlar da ders araştırması sürecini olumsuz etkilemektedir. Hrastinski (2021) ders araştırmasında dijital araçların kullanımıyla ilgili çalışmaların az sayıda olmasından hareketle artırılmasını önermiştir. Teknolojik pedagojik bilginin gelişimine odaklı çalışmaların artması bunun için çözüm olabilir.

Kaynaklar

- Aykan, A. & Kıncal, R. (2016). Ders araştırması kapsamında farklı ülkelerde yayınlanan bilimsel çalışmaların içerik analizi. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (32), 19-31. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ataunikkefd/issue/26879/282655>
- Bayram Jacobs, D. (2012). Japonya’da fen ve fizik öğretmenlerinin mesleki gelişimi ve mesleki gelişimde Japon yaklaşımı: “Ders araştırması”. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 45(2), 33-54.
- Chokshi, S., ve Fernandez, C. (2004). Challenges to importing Japanese lesson study: concerns, misconceptions, and nuances. *Phi Delta Kappan*, 85(7), 520-525. <https://doi.org/10.1177/003172170408500710>.
- Fluminhan, C. S. L., Schlünzen, E. T. M., & Junior, K. S. (2021, June 10). Insights towards cultural aspects and related impacts of Lesson Study practices: a systematic review. <https://doi.org/10.31235/osf.io/j9f3p>
- Hervas, G., ve Medina, J. L. (2020). Key components of lesson study from the perspective of complexity: a theoretical analysis. *Teachers and Teaching*. <https://doi.org/10.1080/13540602.2020.1745174>
- Holden, M., & Fotou, N., (2021) *Lesson Study as a vehicle to foster teacher agency: A systematic literature review*. In: *New Perspectives in Science Education*, 18-19 March, Florence, Italy.

- Çınar, N. (2021). İyi bir sistematik derleme nasıl yazılmalı? *Online Türk Sağlık Bilimleri Dergisi*, 6(2), 310-314.
- Hrastinski, S. (2021). Digital tools to support teacher professional development in lesson studies: a systematic literature review. *International Journal for Lesson & Learning Studies*, 10(2), 138-149. Emerald Publishing Limited, 2046-8253 DOI 10.1108/IJLLS-09-2020-0062
- Kanellopoulou, E. M. & Darra, M. (2019). The implementation of the lesson study in basic teacher education: a research review. *Higher Education Studies*, 9(3), 65-78.
- Karaçam, Z. (2013). Sistematik derleme metodolojisi: sistematik derleme hazırlamak için bir rehber. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*, 6(1), 26-33.
- Kıncal, R. & Beyyınar, D. (2015). "Ders araştırması" uygulamasının matematik öğretmenlerinin mesleki gelişimlerine ve öğrenme sürecinin geliştirilmesine etkisi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33, 186 – 210.
- Larssen, D. L. S., Cajkler, W., Mosvold, R., Bjuland, R., Helgevold, N., Fauskanger, J., Wood, P., Baldry, F., Jakobsen, A., Bugge, H. E., Næsheim-Bjørkvik, G. & Norton, J. (2018). A literature review of lesson study in initial teacher education: Perspectives about learning and observation. *International Journal for Lesson and Learning Studies*, 7(1), 8-22, <https://doi.org/10.1108/IJLLS-06-2017-0030>
- Lewis, C., Perry, R., ve Murata, A. (2006). How should research contribute to instructional improvement? The case of lesson study. *Educational Researcher*, 35(3), 3-14.
- Lewis, C. C., Perry, R. R., Friedkin, S., & Roth, J. R. (2012). Improving teaching does improve teachers: evidence from lesson study. *Journal of Teacher Education*, 63, 368-375.
- Moher D., Liberati A., Tetzlaff J., Altman D.G., The PRISMA Group (2009). Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses: The PRISMA Statement. *PLoS Med* 6(7): e1000097. doi:10.1371/journal.pmed1000097
- Norwich, B. (2018). Making sense of international variations in lesson study and lesson study-like practices: An exploratory and conceptual perspective, *International Journal for Lesson and Learning Studies*, 7(3), 201-216, <https://doi.org/10.1108/IJLLS-02-2018-0007>
- Orland-Barak L. & Maskit D. (2017) Lesson Study as 'Systematic Analysis of Experience'. In: Methodologies of Mediation in Professional Learning. Professional Learning and Development in Schools and Higher Education, 14. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-49906-2_8
- Saito, E. (2012). Key issues of lesson study in Japan and the United States: a literature review. *Professional Development in Education*, 38(5), 777-789, DOI:10.1080/19415257.2012.668857
- Saito, E., Murase, M., Tsukui, A., & Yeo, J. (2014). *Lesson Study for Learning Community: A guide to sustainable school reform*. Routledge.
- Seleznyov, S. (2018). Lesson study: an exploration of its translation beyond Japan. *International Journal for Lesson and Learning Studies*, <https://doi.org/10.1108/IJLLS-04-2018-0020>
- Serbest, A. (2014). Ders imcesi yönteminin etki alanları üzerine bir meta-sentez çalışması. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Sickle, J. A. V. (2011). *Lesson study's impacts on teacher perception of efficacy in teaching*. Master thesis. The Faculty of Humboldt State University.
- Stigler, J., ve Hiebert, J. (1999). *The teaching gap: best ideas from the world's teachers for improving education in the classroom*. The Free Press, California Technical Assistance Center.
- Tamura, T. & Uesugi, Y. (2020). Involving students in lesson study: a new perspective. *International Journal for Lesson and Learning Studies*, 9(2), 139-151, DOI 10.1108/IJLLS-04-2018-0026
- Uştuk Ö., Çomoğlu İ. (2019) Lesson study for professional development of English language teachers: key takeaways from international practices, *Journal on Efficiency and Responsibility in Education and Science*, 12(2), 41-50. <http://dx.doi.org/10.7160/eriesj.2019.120202>
- Willems, I. & Bossche, P. V. (2019). Lesson Study effectiveness for teachers' professional learning: a best evidence synthesis. *International Journal for Lesson and Learning Studies*, 8(4), 257-271, DOI 10.1108/IJLLS-04-2019-0031
- Yılmaz, K. (2021). Sosyal bilimlerde ve eğitim bilimlerinde sistematik derleme, meta değerlendirme ve bibliyometrik analizler. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(2), 1457-1490.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Araştırma %100 oranında yazar tarafından gerçekleştirilmiştir.